

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés Elnökétől
H-4400 Nyíregyháza, Hősök tere 5.

9.

Döntéshozatal:
Egyszerű többség

1-8/2018/ált.

TÁJÉKOZTATÓ

- a Megyei Közgyűléshez -

a Tisza Korlátolt Felelősségű Európai Területi Társulás tevékenységéről

A tájékoztatót

készítette

szakmai szempontból
ellenőrizte

törvényességi
szempontból ellenőrizte

Szabóné Cap Andrea
Szabóné Cap Andrea

Majorné László Brigitta
Majorné László Brigitta

Dr. Papp Csaba
Dr. Papp Csaba

Tisztelt Megyei Közgyűlés!

Magyarország Kormánya támogatásával a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat, Kisvárdai Város Önkormányzata, és a Kárpátaljai Megyei Tanács (Ukrajna) létrehozta a Tisza Korlátolt Felelősségű Európai Területi Társulást (továbbiakban: Tisza ETT), melyet a 2015/S 227-414191 szám alatt regisztráltak, s a Külgazdasági és Külügyminisztérium 19. sorszám alatt 2015. október 26-án vette nyilvántartásba. A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat az 53/2015 (IX.25.) önkormányzati határozatával döntött a Tisza ETT megalapításáról, mellyel a határ menti együttműködés új dimenzióba lépett. A Tisza ETT az első olyan kezdeményezés Európában, amelyet egy EU-tagállam (Magyarország) és egy nem EU-s állam (Ukrajna) hozott létre.

A Tisza ETT tevékenységét kezdetektől külön - nemzetközi és kormányzati - figyelem kíséri. Megalakulását követően 2016. április 20-án a Régiók Bizottsága EGTC platformjától felkérést kapott bemutatkozásra Brüsszelben. Ezt követően 2016. július 8-án a Társulás hivatalos delegációja személyes egyeztetésen vett részt a Régiók Bizottsága elnökével. Az EGTC Platform munkatársaival azóta is folyamatos a kapcsolat, legutóbbi 2018. május 25-én Ungváron szervezett fórumon Slaven Klobučar, az EGTC Platform vezető adminisztrátora személyesen vett részt.

A Tisza ETT legfőbb döntéshozó szerve a három alapítóból álló közgyűlés, mely tevékenységét a Felügyelő Bizottság segíti. A Tisza ETT 2016. februári közgyűlésén döntött a munkastruktúra kialakításáról, megválasztotta az igazgatót, az igazgató-helyettest, valamint a felügyelő bizottság tagjait. 2018. januárjától új munkatárssal bővült a Társulás munkaközössége, egy projektmenedzser személyében. Az alapítók aktívan részt vesznek a projektek előkészítésében, folyamatos kapcsolatban állnak a Társulás munkaszervezetével, mely évente beszámol az érintett közgyűlések felé. Ez az első és egyetlen Európai Területi Társulás, melynek tagja Ukrajna egyik megyéje, így tevékenysége, eredménye példaértékű.

Központi irodája Magyarországon, Kisvárdán található, ahol az iroda irányítását az igazgató végzi, s társirodájában Ukrajnában, Ungváron, az igazgató-helyettes. Mindkét iroda alapvető berendezését és informatikai eszközökkel való ellátását az illetékes és egyben alapító önkormányzatok biztosítják.

A megalakulás óta eltelt több mint két évben a Társulás folyamatosan szélesítette tevékenységi körét, bemutakozó fórumokat szervezett és építette partnerkapcsolatait, valamint azonosította az általa lefedett terület problémáit és azok megoldására forrástérképezést végzett.

Európában egyedülálló módon Magyarország Külgazdasági és Külügyminisztériuma az Európai Területi Társulások működésének támogatására minden évben pályázati kiírást tesz közzé, ezen 2017-ben is a Tisza ETT sikeresen szerepelt. 2018 márciusában lehetőség nyílt újabb pályázat benyújtására, melynek eredménye pozitív volt. Ennek eredményeként a Külgazdasági és Külügyminisztérium vissza nem térítendő támogatásban részesíti a Társulást, mely a működési költségek egy részét fedezi.

A Szerencsejáték Service Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság támogatásával valósult meg a Tisza ETT prezentációs fóruma 2017. május 27-én Ungváron, majd Kisvárdán 2017. október 27-én. A rendezvényeken bemutatásra került a Tisza ETT kohézióvizsgálata és integrált fejlesztési stratégiája. A fórumokon részt vettek Magyarország és Ukrajna politikai, önkormányzati vezetői, a Miniszterelnökség, a Külgazdasági és Külügyminisztérium, a diplomácia testületek képviselői, Szabolcs–Szatmár–Bereg megye országgyűlési képviselői, megyei és települési önkormányzatok, civil szervezetek, felsőoktatási intézmények és a média képviselői mind két megye részéről.

A Társulás 2016 decemberében pályázatot nyújtott be a Pallas Athéné Domus Educationis Alapítványhoz, mely kedvező döntést követően 2018 évben két nemzetközi témájú konferenciát szerveztünk. A konferenciák elnevezése: „*Ukrajna euro-atlanti integrációjának segítése Kárpátalja példáján keresztül*” volt. A rendezvényeken több mint 300 fő vett részt, Magyarországról és Ukrajnából, valamint Brüsszelből a Régiók Bizottsága EGTC platformja képviselőjében Slaven Klobucar, aki elismerően beszélt a Tisza ETT-ről. A rendezvényeken az érintett minisztériumok, külügyminisztériumok képviselői mellett a terület egyetemeinek professzorai, kutatói is aktívan részt vettek, előadásaikkal gondolatokat ébresztve. Az elhangzott előadások anyagából 3 nyelvű konferenciakötet készült, mely kiosztásra került a résztvevők számára.

A Nemzeti Fejlesztési Minisztérium támogatást biztosított a Tisza ETT partnerkapcsolat kiépítése céljából, rendezvényeken való részvételére, továbbá projektek előkészítésére a Magyarország - Szlovákia - Románia - Ukrajna ENI CBC Program 2014-2020 felhívásainak keretében, továbbá a programokkal kapcsolatosan felmerült működési költségei fedezésére.

Köszönhetően a Magyarország-Szlovákia-Románia-Ukrajna ENI Határon Átnyúló Együtműködési Program 2014-2020 Monitoring Bizottsága 2016. december 8-i ülésén hozott döntésének, mely szerint a pályázók körét kibővítik az Európai Területi Társulásokkal és az eredetileg 3 lezárt pénzügyi évet, mint pályázati feltételt, 2 évre csökkentették, a Tisza ETT-nek alkalma nyílt három pályázatot benyújtani a Magyarország-Szlovákia-Románia-Ukrajna ENI Határon Átnyúló Együtműködési Program 2014-2020 pályázati felhívásaira.

2017 évben, a pályázati kiírások megjelentét követően, a Társulás számos megbeszélést és tárgyalást tartott, többek között Magyarország Külgazdasági és Külügyminisztériumával (Duna Régió Stratégia Miniszteri Biztosi Titkársággal), valamint a potenciális partnerekkel, szakértőkkel. Az egyeztetések célja a közös problémák azonosításával a Magyarország-Szlovákia-Románia-Ukrajna ENI Határon Átnyúló Együtműködési Program 2014-2020 pályázati felhívásainak keretében benyújtani kívánt pályázatok előkészítése, megbeszélése volt.

A Tisza ETT két pályázatot nyújtott be főpályázóként a Magyarország-Szlovákia-Románia-Ukrajna ENI Határon Átnyúló Együtműködési Programra 2014-2020 keretében. Infrastrukturális (LIP) pályázatunk az egyik legégetőbb határon átnyúló probléma, a szilárdhulladék kezelését célozta meg, s *Theory for Everybody, Practice for Everyone in the Cross-Border Region/Zero Waste* címmel nyújtottuk be. A pályázat keretében a Makkosjánosi hulladékudvarban alakítunk ki depóniát és indítunk be hulladékválogató üzemet. A hosszú távú fenntarthatóság érdekében Kárpátalján a Tisza ETT vezetésével létrehozásra kerül egy önkormányzati társulás, amely szervezi és működteti a térség hulladékgazdálkodását a projekt lezárulását követően. A magyar oldalon Kisvárdán egy biogázüzem épül, amely hatékonyabbá teszi a hulladékgazdálkodást a régióban. A pályázatot a Monitoring Bizottság 2018 áprilisi ülésén támogatásra javasolta.

A második nyílt egykörös pályázati felhívásra főpartnerként benyújtott pályázat is összhangban van a Tisza ETT kiemelt céljaival a Természeti források revitalizációjának környezeti vizsgálata Aknaszlatinán a Felső-Tisza-medence további szennyezésének megakadályozása érdekében egy átfogó monitoring rendszer kialakításával *(Environmental Assessment for Natural Resources Revitalization in Solotvyno with an overarching view to preventing the further pollution of the Upper-Tisza Basin through the preparation of a complex monitoring system (REVITAL I))*. A projekt várható eredménye egy olyan komplex geológiai, hidrogeológiai felmérés, illetve a vízmennyiségre,

vízminőségre is kiterjedő alapállapot vizsgálat, mely alapján kidolgozható egy megfelelő Regionális Fejlesztési Terv, illetve egy komplex helyi monitoring rendszer terve mely rövid, közép és hosszútávon nyújt támaszt, kiindulási helyzetet a döntéshozók számára, valamint a szükséges beavatkozások lehetőségeire, illetve további tervezésre, kivitelezésre. A pályázat a formai értékelésen túljutott és elbírálása folyamatban van.

A Tisza ETT partnerként az alábbi címmel benyújtott pályázatban vesz részt: *Augmented Reality in Tourism - Tourism development with advanced IT technologies” Augmentált, kiterjesztett valóság a turizmusban - Turizmusfejlesztés fejlett informatikai technológiákkal.* A projekt célja a határmenti régiók turizmusának fejlesztése, a helyi látványosságok népszerűsítése innovatív mobiltechnológia alkalmazásával, és ez által a határmenti térségek gazdasági társadalmi fejlesztése. A projekt során a turizmusfejlesztés fő eszköze egy kiterjesztett valóság (Augmented Reality/ AR) alapú alkalmazás, ami lehetővé teszi, hogy a turisták a mobileszközök segítségével fedezzék fel a helyi látványosságokat, túraútvonalakat, és többet tudjanak meg a térség turisztikai értékeiről (történelméről, kultúrájáról, természeti látványosságairól stb.) A pályázat a formai értékelésen túljutott és elbírálása folyamatban van.

A Tisza ETT 2017 év folyamán szakmai segítséget nyújtott a budapesti Corvinus Egyetem valamint az Interregió Fórum Egyesület számára, hogy kárpátaljai partnereket találjanak közös pályázatok benyújtására a Magyarország-Szlovákia-Románia-Ukrajna ENI Határon Átnyúló Együttműködési Program 2014-2020 keretében. Közreműködésünknek hála négy pályázat benyújtására került sor a program második felhívásának keretében (1. *Közösségi platform és infrastruktúrafejlesztés végrehajtása a határon átnyúló együttműködés javításáért, kárpátaljai partnerek: Ukrajna Nemzeti Televízió Társasága „Kárpátaljai Regionális Igazgatóságának” kirendeltsége,* 2. *Többnyelvű turisztikai ismeretfejlesztés, kárpátaljai partner: Géniusz Jótékonyági Alapítvány,* 3. *A helyi kézművesség fejlesztése és népszerűsítése a határmenti gazdaság megerősítése és a turisztikai kínálat gazdagítása érdekében, kárpátaljai partner: Pro Cultura Subcarpathica civil szervezet, Kárpátaljai Magyar Vállalkozók Szövetsége,* 4. *Önkéntesek cserehálózata a határokon átnyúló programturizmus fejlesztéséért, kárpátaljai partner Beregszászi Református Egyház).*

A Tisza ETT megalakulásával a két ország közötti kapcsolatok új lendületet kaptak, bővült az EU külső határain keresztül folyó határon átnyúló együttműködési lehetőségek köre. Szabolcs-Szatmár-Bereg megye mellett Kárpátalja megye is egyedülálló lehetőséget kapott közös határon átnyúló befektetési és szociális projektek megvalósítására.

A Társulás az alapításakor meghatározott célokkal összhangban további pályázati lehetőségek felkutatását végzi. Bízunk abban, hogy nagyobb volumenű fejlesztési projektek beindításával a Tisza ETT hozzájárul Magyarország keleti térsége, valamint Ukrajna legnyugatibb megyéje Európához történő felzárkóztatásához, a határtérség problémáinak közös kezeléséhez.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy a tájékoztatót tárgyalja meg és fogadja el.

Nyíregyháza, 2018. június 22.

